

REFERAT Udviklings- og Erhvervsudvalget d. 06-05-2026

Mødedato Onsdag d. 06. maj 2026 kl. 09:00

Mødested Lokale 100

Mødedeltagere Simon Vanggaard, Rune Lyager, Annette Øgaard, Andreas Würtz, Mikael Würtz

Indholdsfortegnelse

Budgetopfølgning pr. 31.03.2026.....	3
Puljer til erhverv og udvikling.....	5
Temadrøftelse om miljøtilsyn.....	7
Miljøtilsynsberetning for 2025 og miljøtilsynskampagner i 2026.....	8
Fastsættelse af brugerbetalingsgebyr vedrørende miljøgodkendelser og -tilsyn m.v.....	10
Forsøg med dobbeltrettet kørsel på Saturnvej ved Siriusvej 1, Ikast.....	11
Europavej, Ikast - optagelse som offentlig vej.....	13
Herningvej, Brande - Tung trafik og høj hastighed.....	15
Herningvej og Vejlevej, Brande - Kunst i rundkørsler.....	18
Åbne meddelelser.....	22
Lukket: Lukkede meddelelser.....	23

Punkt 1: Budgetopfølgning pr. 31.03.2026

00.30.14-G01-2-26

Beslutning

Anbefales.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Social- og Arbejdsmarkedsudvalget 6. maj 2026

Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget 6. maj 2026

Klima-, Natur- og Bæredygtighedsudvalget 6. maj 2026

Sundheds- og Ældreudvalget 6. maj 2026

Udviklings- og Erhvervsudvalget 6. maj 2026

Økonomi- og Planudvalget 12. maj 2026

Byrådet 18. maj 2026

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- udvalget godkender budgetopfølgningen pr. 31.03.2026.

Sagsfremstilling

Denne sag behandles sideløbende i alle udvalg.

Alle fagudvalg skal følge op på områdets forbrug af budgettet 3 gange om året, 1. gang i 2026 er pr. 31. marts 2026. Opfølgningen viser, at budgettet for 2026 forventes at kunne overholdes.

Der henvises til vedlagte bilag for nærmere detaljering.

Kontoområder (1.000 kr.)	Oprindeligt budget	Korr. Budget	Forbrug 31.03.2026	Forbrug spct.	Forventet regnskab 2026	Ønske om tillægsbevilling
50 Udviklings- og Erhvervsudvalget	112.957	116.858	33.609	28,76	116.858	0
09 Miljø	3.286	3.286	1.528	46,50	3.286	0
10 Byer og Landsbyer	10.454	14.355	-33	-0,23	14.355	0
11 Infrastruktur og kollektiv trafik	92.350	92.350	28.935	31,33	92.350	0
12 Erhvervsudvikling	6.867	6.867	3.179	46,29	6.867	0

Opfølgning af budgettet sker ud fra disse punkter:

1. Tallene er opgjort som nettotal

2. Der er særskilt redegjort for områder, hvor datagrundlaget er usikkert, eller hvor forbruget kræver en særskilt gennemgang. Disse områder er nærmere beskrevet som usikkerheder.
3. Der er alene rapporteret om afvigelser, hvis et område søger færre eller flere penge, end Byrådet har bevilget budgettet.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Bilag Budgetopfølgningen pr. 31.03.2026

Punkt 2: Puljer til erhverv og udvikling

00.00.00-A00-21-26

Beslutning

Drøftet. Udvalget ønsker at få konkrete forslag bl.a. inden for emner Handel og Iværksætteri forelagt på et kommende møde.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 6. maj 2026

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- udvalget beslutter, hvorvidt der skal oprettes ansøgningspuljer af de overførte og udisponerede midler og i givet fald hvilke.

Sagsfremstilling

Udviklings- og Erhvervsudvalget råder over en række forskellige puljer, som skal komme erhvervslivet og lokalområder til gavn. Hertil kommer at der over årene er opsparet en del midler, som endnu ikke er disponeret.

I december 2024 besluttede det daværende udvalg at forhøje grundtilskuddene til landsbyer, byer og centerbyer samt forsamlingshuse i perioden 2025-2027. Forhøjelsen medfører, at der er disponeret 1,4 mio. kr. af overførslerne, som vil komme til udbetaling i 2026 og 2027.

På samme møde afsatte udvalget også en pulje til energibesparende foranstaltninger i forsamlingshuse (300.000 kr.) og en pulje til landsbyudvikling (1.000.000 kr.). Forsamlingshuspuljen er disponeret, men pengene kommer først til udbetaling i 2026. 908.000 kr. af landsbypuljen er ligeledes disponeret, og bliver først udbetalt i 2026.

Med dette udgangspunkt har udvalget ønsket at få en oversigt over puljerne og de udisponerede midler til brug for en drøftelse af, om der skal afsættes nye ansøgningspuljer og til hvilket formål.

Puljer og overførsler

Der er på Politikområde 12, Erhvervsudvikling hvert år afsat midler til følgende puljer:

- Udviklingspulje til erhvervsudviklingsprojekter: 291.000 kr. i 2026 -
- Udviklingspulje til projekter inden for erhvervsservice og iværksætteri: 481.000 kr.

Dertil kommer udvalgets drifts- og udviklingspulje på årligt 200.000 kr., hvor 120.000 kr. de kommende tre år er disponeret til medlemskab af Udvikling Hærvejen.

Nedenfor findes en oversigt over årets puljer samt overførslen fra 2025 til 2026:

Pulje/midler	Budget 2026	Overførsler 2025-2026	Disponeret	Disponible midler
Pulje til erhvervsudviklingsprojekter	291.000	26.000	317.000	0
Pulje til erhvervsservice og iværksætteri	481.000	3.590.000	450.000	3.621.000
Yder- og landdistriktsområdet		400.000	0	400.000

Drifts- og udviklingspuljen (skal i BYR)	200.000	582.000	125.000	657.000
Forhøjelse af grundtilskud til landsbyer, byer, centerbyer og forsamlingshuse i 2026 og 2027			1.400.000	-1.400.000
Pulje til landsbyudvikling			1.000.000	-1.000.000
Energibesparende foranstaltninger i forsamlingshuse			300.000	-300.000
I alt til disposition				1.978.000

Administrationen foreslår, at det drøftes, hvorvidt der skal afsættes midler til erhvervsudviklingsprojekter i samarbejde med eksempelvis Erhvervsrådet og eventuelt også midler til puljen til landsbyudvikling.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 3: Temadrøftelse om miljøtilsyn

09.00.00-P00-20-26

Beslutning

Temadrøftelsen gennemført.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 6. maj 2026

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- Udvalget introduceres til miljøtilsynsopgaven.

Sagsfremstilling

På udvalgsmødet vil Teknik og Miljø introducere udvalget til miljøtilsynsopgaven, som den er foreskrevet i Bekendtgørelse om miljøtilsyn.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 4: Miljøtilsynsberetning for 2025 og miljøtilsynskampagner i 2026

09.00.00-G01-18-26

Beslutning

Taget til efterretning.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 6. maj 2026

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- Miljøtilsynsberetning 2025 og tilsynskampagnerne i 2026 tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Ikast-Brande Kommune har siden 1. maj 2016 været forpligtet til at registrere og offentliggøre data om kommunens lovpligtige miljøtilsyn og godkendelsesarbejde på husdyrbrug og virksomheder udført af Teknik og Miljø gennem Miljøstyrelsens Digital MiljøAdministration (DMA, som kan findes via: dma.mst.dk). Den årlige tilsynsberetning til Miljøstyrelsen trækkes automatisk på baggrund af disse data, og kommunen skal kvalitetstjekke de indberettede data inden den efterfølgende 1. april. Nedenfor er de overordnede data for kalenderåret 2025 gennemgået.

I henhold til Bekendtgørelse om miljøtilsyn skal kommunen gennemføre i alt to tilsynskampagner om året rettet mod de virksomheder og/eller husdyrbrug med videre, som er omfattet af bekendtgørelsen. Resultatet af kampagnerne i 2025 og de forventede kampagner i 2026 er ligeledes gennemgået i det følgende.

Landbrugsområdet

Der blev i 2025 meddelt syv miljøtilladelser og seks miljøgodkendelser efter Husdyrbrugloven. Desuden blev der meddelt fire afgørelser efter anmeldereglerne om hestehold, fire afgørelser efter anmeldereglerne om ændret produktion inden for eksisterende produktionstilladelse, og 16 anmeldelser af produktionsfaciliteter. Der blev i 2025 udført i alt 93 landbrugstilsyn.

Brugerbetalingen for kommunens arbejde med miljøgodkendelser af husdyrbrug og landbrugstilsyn gav for 2025 en indtægt på 204.888 kr.

Virksomhedsområdet

Der er i 2025 ikke meddelt miljøgodkendelser eller -tilladelser. Der blev i 2025 udført i alt 110 virksomhedstilsyn. Brugerbetalingen for kommunens arbejde på virksomhedsområdet gav for 2025 en indtægt på 103.297 kr.

Dambrugsområdet

I 2025 er der foretaget basistilsyn på otte dambrug. Brugerbetalingen for kommunens arbejde med miljøtilsyn på dambrugsområdet gav for 2025 en indtægt på 23.708 kr.

Affaldstilsyn

Som noget nyt har Teknik og Miljø fra 1. januar 2025 også skullet gennemføre målrettede tilsyn med landbrugs og virksomheders håndtering af affald. Som udmøntning af en del af den landspolitiske aftale 'Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi', er der således ført styrket affaldstilsyn hos de landbrug og virksomheder, der i 2025 har haft de regelmæssige basismiljøtilsyn. Blandt de virksomheder der ikke er underlagt regelmæssigt miljøtilsyn (eksempelvis detailhandel, byggepladser, kontorer m.fl.) har Miljøstyrelsen udtrykt et antal til styrket affaldstilsyn, som Teknik og Miljø også har gennemført. Hovedformålet med styrket affaldstilsyn er at vejlede om sortering og bortskaffelse af affald med henblik på materialenyttiggørelse (genbrug).

På landbrug er der i 2025 udført 55 affaldstilsyn, hvilket gav en indtægt på 24.750 kr. i brugerbetaling.

På virksomheder er der i 2025 udført 100 affaldstilsyn (heraf 27 udtrukket af Miljøstyrelsen), hvilket gav en indtægt på 35.360 kr.

Resultat af tilsynskampagnerne i 2025

Tilsyn med hidtil ukendte hestehold:

Fødevarestyrelsen ændrede op til tilsynsåret 2023 praksis for håndtering af den nationale registrering af hestehold i CHR (Centrale HusdyrbrugsRegister). Derfor stod det pludseligt klart, at der i kommunen var et markant antal hestehold, som hidtil ikke havde været registreret nationalt – og derfor heller ikke kommunalt. Der blev på den baggrund udført en tilsynsindsats målrettet hestehold med mindst fem heste – de såkaldte erhvervsmæssige hestehold. Erhvervsmæssige hestehold skal – afhængigt af antal heste – i visse tilfælde have en miljøtilladelse, have regelmæssigt miljøtilsyn, og/eller foretage en anmeldelse af hesteholdet efter regler i Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Ved tilsynskampagnen i 2025 blev denne opfølgningsindsats afsluttet med kontakt til 27 hesteholdere, hvoraf 13 også fik fysisk tilsyn. De fysiske tilsyn førte til at 11 hestehold skulle foretage en anmeldelse efter Husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Informationskampagne om PFAS:

Der blev i 2025 gennemført en informationskampagne rettet mod erhvervslivet om brug, håndtering og mulighed for minimering og udskiftning af PFAS-holdige stoffer i diverse produkter.

Tilsynskampagner i 2026

Tilsyn med udsprinklingsanlæg i forbindelse med ensilagepladser:

I 2026 påregner Teknik og Miljø at udføre kampagnetilsyn på et antal ejendomme, der anvender udsprinklingsanlæg til udbringning af restvand fra ensilagepladser. Den nedbør, der falder på ensilagepladser, defineres som restvand, og det kan indeholde en vis, mindre mængde af sukkerstoffer, som potentielt kan forurene vandmiljøet. Derfor må restvand ikke ledes til vandløb, men skal opsamles og udbringes efter nærmere regler på markarealer. I nogle tilfælde udbringes restvandet løbende og mere eller mindre automatisk til markarealer via udsprinklingsanlæg. Udsprinkling af restvand er typisk en fornuftig løsning – både økonomisk og miljømæssigt. Det miljømæssige er dog betinget af, at anvendelsen af udsprinklingsanlæg indgår i de daglige driftsrutiner – herunder afstemt efter vejrforholdene.

Kampagnetilsynene vil have som formål at vejlede om miljøreglerne på området og medvirke til, at driften af ensilagepladserne ikke giver anledning til forurening.

Kortlægning af olieudskillere:

Teknik og Miljø har ved tidligere lejligheder været i gang med at kortlægge, hvilke virksomheder der har olieudskillere og sandfang, størrelsen af disse, tømningsfrekvens for dem m.v. Teknik og Miljø påregner at videreføre dette arbejde med en tilsynskampagne i 2026, som skal bidrage til at få indsamlet disse oplysninger fra de delområder i kommunen, som endnu ikke er kortlagt i den forbindelse. Kampagnen ventes primært at fokusere på Ikast-området denne gang.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 5: Fastsættelse af brugerbetalingsgebyr vedrørende miljøgodkendelser og -tilsyn m.v.

09.00.00-G01-3-26

Beslutning

Anbefales.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 6. maj 2026

Økonomi- og Planudvalget 12. maj 2026

Byrådet 18. maj 2026

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- brugerbetalingsgebyret for 2026 med en timetakst på 683 kr. vedtages.

Sagsfremstilling

En ny brugerbetalingsbekendtgørelse trådte i kraft 1. januar 2026. Denne indebærer, at kommunerne skal opkræve fuld brugerbetaling for en række opgaver efter miljøbeskyttelsesloven og husdyrbrugloven, svarende til de faktiske omkostninger, der er forbundet med kommunernes arbejde hermed.

Kommunerne skal således efter nærmere bestemmelser årligt fastsætte og offentliggøre en timetakst, der dækker alle omkostninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelser og -tilladelser samt udførelse af miljøtilsyn med de virksomheder og husdyrbrug, som er omfattet af bekendtgørelsen.

I forbindelse med udregningen af timetaksten indregnes der i hovedtræk følgende:

- Lønudgifter for medarbejdere, herunder ferie, pension og overhead
- Administration, ledelse, økonomi, HR
- IT-systemer, software, digitale fagsystemer
- Kontorhold, drift, forsikringer, udvikling, afskrivninger
- Øvrige indirekte omkostninger.

Transporttid må ikke medregnes i tidsregistreringen, men transportrelaterede udgifter kan indgå i beregningen af de samlede udgifter.

Ved indregning af det ovennævnte er timetaksten i 2026 for Ikast-Brande Kommunes vedkommende beregnet til 683 kr.

Timetaksten er i de forudgående år blevet fastsat af Miljøstyrelsen og var for 2025 på 487,25 kr. pr. time. Miljøstyrelsen har angivet dette som et landsgennemsnit, der dækker 57 % af de samlede udgifter. Dette svarer til, at landsgennemsnittet for timetaksten i 2025 ville være på 855 kr., hvis de samlede udgifter havde været indregnet.

Brugerbetalingen opkræves en gang om året for arbejde udført i perioden 1. november året før til 1. november i det indværende år.

Brugerbetalingsgebyret skal årligt genberegnes og justeres i relevant omfang. Den fastsatte timetakst gælder således for et kalenderår ad gangen.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 6: Forsøg med dobbeltrettet kørsel på Saturnvej ved Siriusvej 1, Ikast

05.13.01-G01-27-25

Beslutning

Vedtaget.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 6. maj 2026

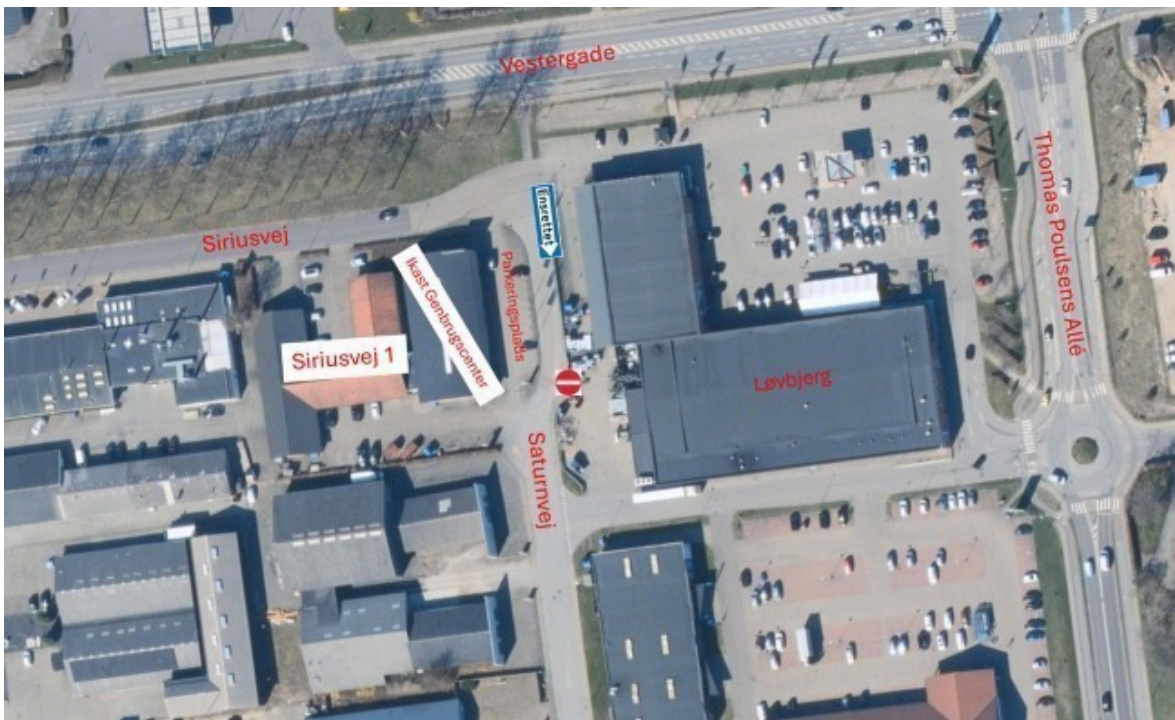
Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- en forsøgsperiode på et halvt år med dobbeltrettet kørsel igangsættes, hvis politiet giver samtykke.
- hvis forsøget er en succes, så vil det blive permanentgjort

Sagsfremstilling

På en kort strækning af Saturnvej i Ikast er vejen ensrettet forbi adressen Siriusvej 1. Teknik og Miljø har modtaget henvendelser om, at bilister kører mod ensretningen eller at de kører igennem parkeringspladsen foran Ikast Genbrugscenter på Siriusvej 1, når de kører fra syd mod nord. For at undgå dette, anbefaler Teknik og Miljø at igangsætte et forsøg med dobbeltrettet kørsel i en periode på et halvt år. På nedenstående kort ses de eksisterende forhold.



Oversigtskort der viser de trafikale forhold ved Saturnvej.

Ved Ikast Genbrugscenter er Saturnvej ca. 5 meter bred. Derudover er der et fortov i den østlige side på ca. 1,5 meter. Hvis der på en 5 meter bred vej er dobbeltrettet kørsel, skal hastighedsbegrænsningen sænkes til 20 km/t jf. vejreglernes anbefaling. Derfor anbefaler Teknik og Miljø samtidig, at hastighedsbegrænsningen i forsøgsperioden sænkes til 20 km/t fra de nuværende 50 km/t. Dette kræver politiets samtykke. Igangsætning af en forsøgsperiode er derfor betinget af politiets samtykke.

Ejeren af Siriusvej 1 er positiv over for en forsøgsperiode med dobbeltrettet kørsel.

Som en del af evalueringen af forsøget, vil Teknik og Miljø gå i dialog med grundejeren og Ikast Genbrugscenter for at høre deres oplevelse af de trafikale forhold. Derudover vil der blive gennemført en før- og eftertælling.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 7: Europavej, Ikast - optagelse som offentlig vej

05.00.00-G01-20-26

Beslutning

Anbefales.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 6. maj 2026

Økonomi- og Planudvalget 12. maj 2026

Byrådet 18. maj 2026

Indstilling

Teknik- og stabsdirektøren indstiller, at

- den nye del af Europavej, Ikast, optages som offentlig vej
- at der til budget 2027 og overslagsår laves en teknisk korrektion vedrørende øgede driftsudgifter på 40.000 kr.

Sagsfremstilling

Ikast-Brande Kommune ønsker i forbindelse salg af erhvervsgrunde på Europavej, Ikast at få den sidste del Europavej optaget som offentlig vej. Vejstykket er anlagt i en længde på ca. 435 m og med en kørebanebredde på ca. 6 m. Europavej er tilsluttet den eksisterende offentlige vej Jyllandsgade. Plan for området er vedtaget i Lokalplan 389, Erhverv, Europavej, Ikast. Vejstykket ses angivet med blå på det indsatte kort.



Kort over området ved Europavej, Ikast

Byrådet har den 15. januar 2007 vedtaget, at veje i nye udstykninger som udgangspunkt udstykkes som private fællesveje.

Den 05. januar 2018 har Byrådet vedtaget at anvende nedenstående principper for private fællesveje.

- Vejen betjener et geografisk afgrænset område
- Vejen er ét sammenhængende vejsystem
- Vejen giver ikke mulighed for gennemkørende trafik
- Der er ikke udlagt institutioner eller erhverv på veje

Udvalget skal tage stilling til, om vejen skal optages som offentlig vej.

Ifølge ovenstående principper skal vejen optages som offentlig vej, da der er tale om en vej i et industriområde. Det betyder, at driftsudgifterne vil forøges med 40.000 kr. om året.

Lovgrundlag:

Jf. § 15 i Bekendtgørelse nr. 435 af Lov om offentlige veje m.v. af 24/04/2024 er det kommunalbestyrelsen, der bestemmer, hvilke nye kommuneveje der skal anlægges. Beslutningen skal træffes på baggrund af en samlet trafikale vurdering og må ikke kun være begrundet i økonomiske forhold.

Budgetmæssige konsekvenser

Der indarbejdes 40.000 kr. i driftsbudgettet fra 2027 og frem til øgede driftsudgifter.

Punkt 8: Herningvej, Brande - Tung trafik og høj hastighed

05.13.00-G01-41-25

Beslutning

Udvalget ønsker at videregende forslagene til mulig prioritering ved næste udvalgsbehandling af trafikikkerhedspuljen.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 6. maj 2026

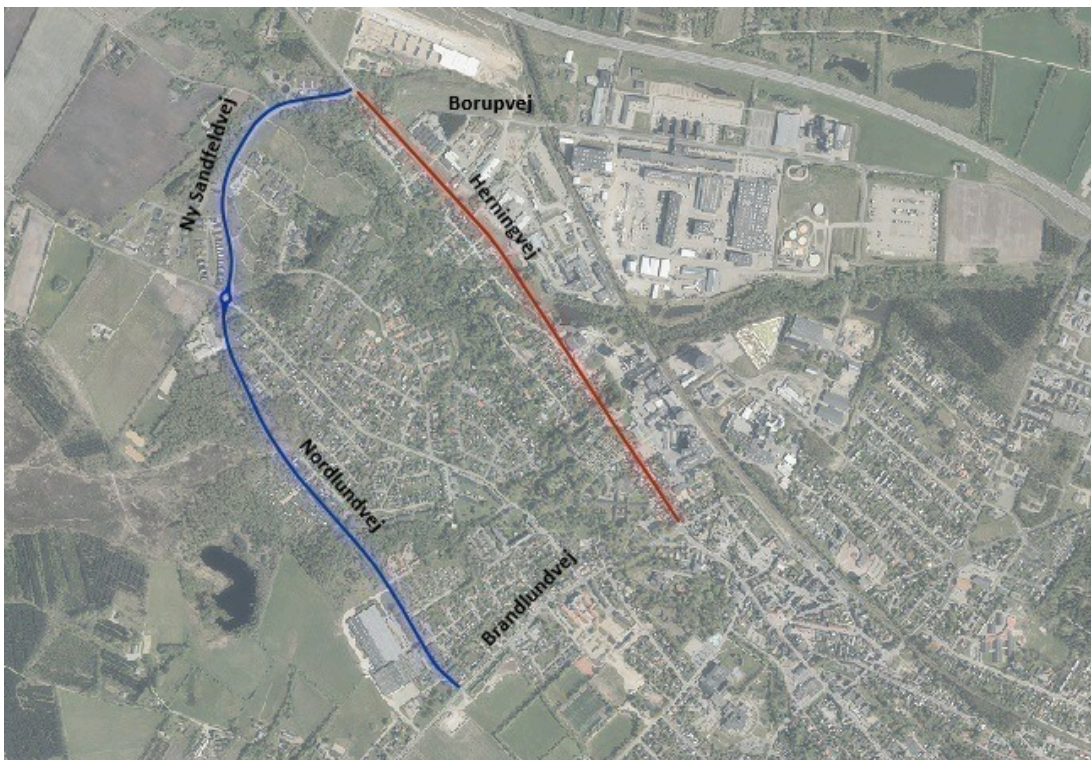
Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- sagen drøftes.

Sagsfremstilling

Teknik og Miljø har modtaget en henvendelse fra en borger, som oplever, at der kører meget tung trafik på Herningvej i Brande, og at trafikken kører med høj hastighed. Det opleves, at der er meget gennemkørende tung trafik på Herningvej (rød strækning), som i stedet kunne køre via Nordlundvej og Ny Sandfeldvej (blå strækning).



Figur 1: Oversigtskort over Brande. Herningvej markeret med rødt og Nordlundvej og Ny Sandfeldvej markeret med blå

På baggrund af denne henvendelse blev der afholdt et møde med borgeren med deltagelse fra Teknik og Miljø og formanden for Udviklings- og Erhvervsudvalget Simon Vanggaard. På mødet præsenterede borgeren 3 ønsker til forbedringer.

Ønsker til forbedringer:

1. Større skilte med vejvisning ad Nordlundvej og Ny Sandfeldvej
2. Skiltning med gennemkørselsforbud for lastbiler på Herningvej
3. Fartdæmpning på Herningvej

Teknik og Miljøs bemærkninger til de enkelte forslag fremgår herunder.

Ad 1 Større skilte med vejvisning ad Nordlundvej og Ny Sandfeldvej

Der er i dag opsat almindelige pilevejvisere på Brandlundvej som vejviser mod Herning ad Nordlundvej. Tilsvarende er der på Herningvej opsat en pilevejviser ved Ny Sandfeldvej, som vejviser mod Sdr. Omme.



Figur 2: Vejvisning med pilevejviser mod Herning i krydset Brandlundvej/Nordlundvej, Brande

Teknik og Miljø har ved hjælp af GPS-data undersøgt hvordan trafikken, der kører mellem Brandlundvej og Herningvej fordeler sig. Der er brugt GPS-data fra både personbiler og lastbiler i perioden 1.1.2025 – 1.11.2025.

På ruten fra Brandlundvej til Herningvej viser GPS-data, at ca. 62% af trafikanterne kører via Nordlundvej og Ny Sandfeldvej og de resterende ca. 38% kører via Herningvej. På den modsatte rute fra Herningvej til Brandlundvej kører ca. 73% via Ny Sandfeldvej og Nordlundvej og de resterende ca. 27% kører via Herningvej.

På baggrund af disse data vurderer Teknik og Miljø, at mange trafikanter følger den nuværende vejvisning via Nordlundvej og Ny Sandfeldvej.

Det kan være en mulighed at opsætte tabelvejvisere på henholdsvis Brandlundvej og Herningvej for at tydeliggøre vejvisningen via Nordlundvej og Ny Sandfeldvej. Normalt opsættes tabelvejvisere hvor der er behov for at vejlede ligeud, eller hvor der er behov for forvarsling af vejvisningen.

Teknik og Miljø vurderer, at det vil koste ca. 85.000 kr. at opsætte tabelvejvisere på Brandlundvej og Herningvej.

Ad 2 Skiltning med gennemkørselsforbud for lastbiler på Herningvej

En trafiktælling på Herningvej i 2025 viser, at der kører ca. 4.800 køretøjer på strækningen pr. døgn, hvoraf 3,3% er registreret som tung trafik, hvilket svarer til ca. 160 lastbiler pr. døgn. Teknik og Miljø vurderer, at mængden af tung trafik er inden for normalen på en vej ad denne type.

Skilte med gennemkørselsforbud for lastbiler er meget svært at håndhæve, da det kræver at politiet skal køre efter en lastbil på hele strækning og sikre, at de ikke har et ærinde på strækningen, inden de kan udstede en bøde for at overtræde forbuddet. Teknik og Miljø og Politiet opsætter derfor meget sjældent skilte med gennemkørselsforbud, da skiltene vurderes at have minimal effekt.

Opsætning af skilte med gennemkørselsforbud på Herningvej vurderes at koste ca. 15.000 kr.

Ad 3 Fartdæmpning på Herningvej

Trafiktællingen på Herningvej viser, at trafikken kører med en gennemsnitshastighed på 49,9 km/t. 85% af trafikanten (den hastighed som 85% af trafikanterne kører under) er målt til 57,2 km/t.

På baggrund af trafiktællingen opfylder strækningen ikke kriterierne for at kunne indgå i prioriteringen af projekter med hastighedsdæmpende tiltag. Da Herningvej er en af indfaldsvejene til Brande, og trafikken i dag kører efter de gældende hastighedsgrænser, vurderer Teknik og Miljø, at strækningen ikke bør indgå i prioriteringen.

En eventuel udgift til fartdæmpning afhænger af hvilken type fartdæmpning, der etableres og om det medfører behov for ændringer af kantsten, afvanding og lignende. Det skal derfor undersøges nærmere hvilken type fartdæmpning, der vil være den bedste løsning på dette sted, hvis udvalget vælger at arbejde videre med denne løsning.

Teknik og Miljø vurdering

Da GPS-data viser, at størstedelen af trafikanterne mellem Brandlundvej og Herningvej i forvejen kører via Nordlundvej og Ny Sandfeldvej, og mængden af tung trafik på Herningvej ikke vurderes at være høj for en vej af denne type, vurderer Teknik og Miljø, at der ikke er behov for at yderligere tiltag på Herningvej og Brandlundvej.

Hvis udvalget ønsker, at gøre noget for at imødekomme de oplevede udfordringer, vurderer Teknik og Miljø, at den bedste løsning vil være at opsætte tabelvejvisere ved henholdsvis Nordlundvej og Ny Sandfeld, så vejvisningen ad disse veje tydeliggøres (forslag 3). Denne løsning vurderes at koste ca. 85.000 kr., som kan afholdes af trafikikkerhedspuljen 2026. Der er på nuværende tidspunkt 1.185.000 kr. tilbage i trafikikkerhedspuljen 2026.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Punkt 9: Herningvej og Vejlevej, Brande - Kunst i rundkørsler

05.14.00-G01-30-25

Beslutning

Udvalget ønsker fortsat en temadrøftelse om kunst i det offentlige rum. Udvalget henviser i øvrigt sagen til en Byrådsdrøftelse.

Andreas Würtz deltog ikke i behandlingen af dette punkt pga. afbud.

Behandlingsforløb

Udviklings- og Erhvervsudvalget 15. april 2026

Udviklings- og Erhvervsudvalget 6. maj 2026

Økonomi- og Planudvalget 12. maj 2026

Byrådet 18. maj 2026

Tidligere udvalgsbeslutninger

Beslutning i Udviklings- og Erhvervsudvalget 15. april 2026, pkt. 16:

Der er enighed i udvalget om at afslå det ansøgte for nuværende. Der tages på et senere møde en tematisk drøftelse.

Indstilling

Teknik- og Stabsdirektøren indstiller, at

- der gives afslag på opsætning af de ansøgte kunstværker i rundkørslerne på Herningvej og Vejlevej i Brande

Sagsfremstilling

Supplerende sagsfremstilling tilføjat til udvalgmødet den 6. maj 2026

I forlængelse af udvalgmødet afholdt den 15. april 2026 er der opstået behov for at udvalgsberetningen præciseres. Af den grund dagsordenssættes den igen.

Tidligere sagsfremstilling 15. april 2026, pkt. 16

Teknik og Miljø har modtaget en ansøgning fra Rotary i Brande om opsætning af kunstværker i de to rundkørsler ved henholdsvis Herningvej og Vejlevej i Brande.



Figur 1 - Rundkørsler ved Herningvej og Vejlevej

Beskrivelse af kunstværker

Kunstværkerne, der ønskes opsat i rundkørslerne ved Herningvej og Vejlevej, er skabt af den afdøde billedhugger Keld Moseholm. Kunstværkerne er udført i bronze og granit. Granitsøjlerne tilhugges groft på to sider og brændes på de øvrige for at skabe et rå og levede udtryk.

Rotary beskriver i deres ansøgning, at der i rundkørslen på Herningvej ønskes opstillet en kompakt skulptur bestående af en tilhugget granitsøjle, hvorpå tre bronzefigurer hjælper hinanden op. Den enkle, opadvendte komposition symboliserer samarbejde, menneskelig støtte og fællesskab. Den foreslåede placering blandt eksisterende træer vil ikke mindske synligheden, da skulpturens kompakte og oprejste form netop sikrer, at den træder frem i landskabet. Dog har kunstneren Keld Moseholm anbefalet, at der blev tyndet lidt ud i træerne i rundkørslen.

Skulpturen, der ønskes opsat i rundkørslen ved Herningvej er vist på nedenstående billede.



Figur 2 - Skulptur, der ønskes opsat i rundkørsel ved Herningvej

Skulpturen, der ønskes opsat i rundkørslen på Vejlevej, er ligeledes opbygget omkring en granitsøjle, men med en mere dynamisk komposition. Rotary beskriver, at skulpturen forestiller et kraftigt tov, der snor sig opad i en spiral, hvor tre figurer bevæger sig op og ud i rummet. Dette skal være et billede på energi, udvikling og visioner. Værket vil blive placeret på en lav, beplantet høj med lyng, som er en plante med stærk tilknytning til hedelandskabet, og som ikke vil skygge for skulpturen. Skulpturen, der ønskes opsat i rundkørslen ved Vejlevej er vist på nedenstående billede.



Figur 3 - Skulptur, der ønskes opsat i rundkørslen ved Vejlevej

Rotarys argumenter for projektet

Rotary har fremsendt følgende argumenter for opsætning af kunstværkerne i de to rundkørsler:

- Værkerne styrker Brandes kunstneriske dimension og fremhæver byens kulturelle arv
- Skulpturerne vil fungere som ikoniske vartegn og skabe genkendelighed for borgerne og besøgende
- Værkerne bidrager til et æstetisk tiltalende byrum og sender et signal om, at Brande værner om kunst og kvalitet
- Projektet forventer at styrke lokal identitet, fællesskab og stolthed

Projektet søges finansieret gennem fondsmidler, støtte fra kulturinstitutioner og private bidrag. Rotary ønsker at skulpturerne overgår til kommunal vedligeholdelse efter opsætning.

Billedkunstrådet, der bl.a. fungerer som rådgivende organ for Ikast-Brande Kommune i kunstneriske spørgsmål, har afgivet et høringssvar i sagen. Høringssvaret fremgår af bilag. Billedkunstrådets overordnede konklusion er at de ikke kan anbefale udsmykningen af rundkørslerne i Brande.

Vurdering af påvirkning på trafiksikkerhed og trafikafvikling

I vejreglen "Rundkørsler i åbent land" er der angivet, at inden kunstværker opsættes i en rundkørsels midterø skal der som grundlag gennemføres en sikkerhedsmæssig vurdering. I vurderingen bør følgende punkter indgå. Teknik og Miljø vurdering af de enkelte punkter er angivet under hvert punkt.

- Kunstgenstandens størrelse, vægt og materialeegenskaber må ikke (eller kun i begrænset omfang) medføre risiko for personskadeuheld ved påkørsel
 - Teknik og Miljø vurderer, at kunstværkerne kan medføre en forøget risiko for et personskadeuheld, hvis en bilist uforvarende påkører kunstværkerne, da de er udført i granit og bronze

- Det kunstneriske indtryk bedømmes og må ikke virke forvirrende eller på anden måde kræve trafikanternes opmærksomhed
 - Kunstværkerne vurderes ikke at være forvirrende for trafikken i rundkørslerne. I begge rundkørsler er der etableret særskilte cykelstier, som er adskilt fra kørebanen, og som har ubetinget vigepligt ved krydsning af de enkelte ben i rundkørslerne. Der færdes derfor ikke cyklister i cirkulationsarealet i rundkørslerne.
- Der fastsættes en mindsteafstand på minimum 30 m fra hjaltænderne i rundkørslen frem til kunstværket på midterøen.
 - På Herningvej er der ca. 28-30 m fra vigelinjen til midterøens centrum, og på Vejlevej er der ca. 25 m.
- Afhængigt af den konkrete lokalitet kan der etableres sikkerhedsfremmende foranstaltninger, f.eks. autoværn, hastighedsbegrænsning eller lignede. Hvor den tilladte hastighed mod rundkørslen er større end 50 km/t, bør kunstværkerne i midterøen være eftergivelige, hvis der ikke foretages andre sikkerhedsfremmende foranstaltninger.
 - I rundkørslerne på henholdsvis Herningvej og Vejlevej er den tilladte hastighed op mod rundkørslen 80 km/t. Der er tidligere givet tilladelse til opsætning af kunstværkerne i en rundkørsel i åbent land i Nørre Snede og i Ejstrupholm med en betingelse om at der etableres en lokal hastighedsbegrænsning på 60 km/t i rundkørslen. Hvis der gives tilladelse til kunstværkerne i de to rundkørsler på Herningvej og Vejlevej, bør der også her etableres en lokal hastighedsbegrænsning på 60 km/t. Dette vil dog kræve, at politiet træffer afgørelse om hastighedsnedsættelse.

Teknik og Miljø vurdering

Teknik og Miljø vurderer, at ovenstående giver udtryk for, at der er en udfordring med at opretholde trafiksikkerheden ved placering af kunst i rundkørslerne. Derudover vurderer Teknik og Miljø, at der vil være et større indgreb i trafikafviklingen, da hastigheden skal nedsættes og derudover er der udfordringer for afviklingen af særtransporter, som ofte benytter de to rundkørsler. Særtransporterne har i nogle tilfælde brug for at benytte en del af midterøen for at passere rundkørslen.

I rundkørslen på Vejlevej er en del af midterøen etableret som et overkørbart areal af hensyn til særtransporter. Der er i dag ikke udfordringer med at særtransporterne kan køre rundt i rundkørslen på Herningvej, heller ikke for træerne der er placeret i midten. I ansøgningen fra Rotary fremgår det, at man ønsker, at der bliver tyndet ud i den beplantning, der i dag er i rundkørslen ved Herningvej. I takt med at særtransporterne får større og større arealbehov, når de skal passere rundkørslerne, kan det på sigt blive nødvendigt at ombygge midterøen i de to rundkørsler.

Teknik og Miljø vurderer ikke den kunstneriske værdi af kunstværkerne i rundkørslerne, men forholder sig udelukkende til de trafikfaglige forhold på det pågældende sted. Der henvises til Billedkunstrådet for den kunstfaglige vurdering af kunstværkerne. Teknik og Miljø anbefaling er at af hensyn til både trafiksikkerheden og trafikafviklingen, bør kunsten ikke opsættes i rundkørslerne.

Såfremt udvalget ønsker at imødekomme opsætningen af kunst i rundkørslerne, foreslår Teknik og Miljø at sagen videresendes til Børne-, Kultur- og Fritidsudvalget, da der er et ønske om at driften af kunstværkerne overgår til Ikast-Brande Kommune.

Budgetmæssige konsekvenser

Ingen.

Bilag

Billedkunstrådet vurdering af kunstværker

Punkt 10: Åbne meddelelser

00.22.04-P00-2-25

Formanden

- Hærvejen
- Masterplan
- Gennembruddet, Brande

Øvrige udvalgsmedlemmer

Nyt fra udvalgsmedlemmer.

Direktør

Thomas Poulsens Allé, Ikast – Status allétræer

Der er sidst i april 2026 plantet egetræer i grupper langs den vestlige strækning af Thomas Poulsens Allé.

Teknik og Miljø har derudover modtaget en henvendelse fra en virksomhed, der ligger på Ellehammervej og grænser ud til Thomas Poulsens Vej.

I forbindelse med stormen i påsken er der et poppeltræ, der er knækket i ca. 5 meters højde og har anrettet skade på en campingvogn, der stod på virksomhedens parkeringsplads. Virksomheden er bekymret for skadernes omfang, hvis træet i stedet havde ramt bygningen og håber at træerne fjernes snarest muligt.

Bemærkninger fra Teknik og Miljø:

Teknik og Miljø kan oplyse, at det drejer sig om et træ, der har en nyere flænge/sprække, der har svækket træet. I den kraftige storm er træet knækket, der hvor skaden er.

Træerne tilses i forbindelse med et årligt sikkerhedseftersyn, hvilket senest er sket vinteren 2024/25 – og udført af Dalgas. Her er der ikke indmeldt en skade på træet. Der har i starten af 2024 også været en ekstern gennemgang af træerne på Thomas Poulsens Allé med henblik på, at konstatere om der var risikotræer, der skulle fjernes. Dette resulterede i 5 træer, der skulle fældes eller beskæres.

Det er Teknik og Miljø's vurdering, at den nuværende plan for etapeopdeling for fældning af træerne på Thomas Poulsens Allé kan fastholdes

Punkt 11: Lukket: Lukkede meddelelser

00.22.04-P00-2-25